

Številka: 007-35/2015/5

Datum: 10.6.2015

Ministrstvo za notranje zadeve

Gp.mnz@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o mednarodni zaščiti – mnenje Informacijskega pooblaščenca

ZVEZA: Vaše elektronsko sporočilo z dne 19. 5. 2015 in dopis št. IPP 007-196/2015/10 (1311-07) z dne 18. 5. 2015 ter elektronsko sporočilo z dne 5. 6. 2015 s popravljenim predlogom

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju: IP) je po elektronski pošti dne 19. 5. 2015 prejel zaprosilo za mnenje k Predlogu Zakona o mednarodni zaščiti, dne 6. 5. 2015 pa še popravljen predlog (v nadaljevanju: predlog zakona), zato na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, 94/07-UPB1, v nadaljevanju: ZVOP-1) daje predhodno mnenje o usklajenosti določb popravljenega predloga z zakonom in drugimi predpisi, ki urejajo osebne podatke.

Uvodoma ugotavljamo, da se na obdelavo osebnih podatkov nanašajo predvsem določbe 9. in 10. člena (osebni podatki svetovalcev za begunce) ter 118. do 128. člena predloga zakona (osebni podatki prosilcev in upravičencev do mednarodne pomoči). Medtem ko IP nima pripomb na določbe 9. in 10. člena predloga zakona, ugotavlja, da določbe 118. do 128. člena predloga zakona niso povsem skladne s predpisi s področja varstva osebnih podatkov.

V 118. členu so opredeljene štiri evidences, ki jih vodi ministrstvo, pri čemer iz njihove vsebine in predvsem glede na namene zbiranja in obdelovanja osebnih podatkov iz teh evidenc, dejansko izhaja, da gre le za tri evidences: 1) evidenco prosilcev za mednarodno zaščito, 2) evidenco oseb, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita in 3) evidenco listin, ki so bile izdane na podlagi zakona o mednarodni zaščiti. Vsekakor bi morali namen obdelave osebnih podatkov v teh evidencah opredeliti bolj natančno (in ne le z navedbo, da ministrstvo evidences vodi »zaradi zagotovitve podatkov, potrebnih za opravljanje nalog, določenih s tem zakonom). Predvideti bi morali tudi, da se podatki o prosilcih, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, iz prve evidences prenesejo v drugo.

Ugotavljamo tudi, da je vsebina posamezne evidences opredeljena bistveno preveč zapleteno – s sklicevanjem na različne določbe – kar ne zagotavlja zadostne jasnosti in preglednosti, posledično pa vpliva na pravno varnost posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki iz evidenc (gre za določbe 120., 121. in 123. člena ter tretji odstavek 124. člena predloga zakona).

Nadalje opozarjamo še na delno neustreznost in delno nepotrebno določb 125. do 128. člena predloga zakona. Zaradi boljše preglednosti IP svoje konkretne pripombe in dopolnitve k 118. do 128. členu predloga zakona podaja spodaj z uporabo funkcije »komentar« oziroma »pripomba«.

Konkretni predlogi členov 118. do 128. člena

Predlagamo, da predlagane določbe 118. do 128. člena spremenite tako, da se bodo glasile na primer tako:

»118. člen
(zbirke osebnih podatkov)

(1) Ministrstvo za opravljanje nalog po tem zakonu vodi:

1. Evidenco prosilcev za mednarodno zaščito (v nadaljevanju: evidenca prosilcev);
2. Evidenco oseb, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita;
3. Evidenco listin, izdanih na podlagi tega zakona (v nadaljevanju: evidenca izdanih listin).

- (2) Evidenco iz 1. točke prejšnjega odstavka ministrstvo vodi za namen _____ (npr. odločanja o prošnjah prosilcev za mednarodno zaščito v skladu s tem zakonom).
- (3) Evidenco iz 2. točke prvega odstavka tega člena ministrstvo vodi z namenom _____ (npr. odločanja o pravicah in obveznostih oseb, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, in izhajajo iz tega statusa).
- (4) Evidenco iz 3. točke prvega odstavka tega člena ministrstvo vodi za namen _____ (IP ni znano, v čem bi lahko bil legitim namen posebne evidence izdanih listin, zlasti ob odsotnosti ustrezne obrazložitve k temu členu (v obrazložitvi je namreč zgolj povzeta vsebina same predlagane določbe), vendar je prepričan, da tak namen obstaja in ga bo pristojno ministrstvo znalo ustrezno opredeliti).
- (5) Evidence iz tega člena se vodijo v elektronski obliki in zagotavljajo evidentiranje dostopov do podatkov in dokumentov, in sicer tako, da se shranjujejo podatki o tem, kdo in kdaj je izvajal posamezna opravila v zvezi s posameznim podatkom ali dokumentom. Pri skeniranih dokumentih se shranjujejo tudi podatki o tem, kdo in kdaj je dokument skeniral.

Opomba k 5. odstavku: gre za materijo logično-tehničnih ukrepov za zavarovanje osebnih podatkov, ki se običajno urejajo s podzakonskimi akti oziroma celo z internimi pravilniki upravljavcev. Vsekakor pa ni nič narobe, če že zakon postavi to zahtevo – ne glede na to, da takšna zahteva izhaja že iz ZVOP-1. Prav tako tudi posebna opredelitev, da je ministrstvo upravljavec osebnih podatkov iz evidenc iz prvega odstavka tega člena, ni potrebna, ker to izhaja že iz splošnih načel varstva osebnih podatkov.

119. člen

(osebni podatki prosilcev za mednarodno zaščito in evidenca prosilcev)

- (1) Prošnja za mednarodno zaščito se poda na obrazcu, določenem v predpisu iz sedmega odstavka 46. člena tega zakona. Oseba, ki je zaprosila za mednarodno zaščito, v obrazcu navede naslednje podatke, ki se vodijo v evidenci prosilcev:
1. osebno ime;
  2. druga imena ali vzdevke;
  3. datum rojstva (dan, mesec, leto);
  4. kraj rojstva (država, mesto, kraj);
  5. spol;
  6. državljanstvo;
  7. dokumenti za ugotavljanje istovetnosti (vrsta dokumenta, številka ter datum in kraj izdaje);
  8. naslov zadnjega prebivališča (država, mesto, kraj);
  9. datum odhoda iz izvorne države (dan, mesec, leto);
  10. države, v katerih je bival po tem, ko je zapustil izvorno državo;
  11. datum vstopa v Republiko Slovenijo (dan, mesec, leto) ter kraj in način vstopa;
  12. predhodne prošnje v Republici Sloveniji;
  13. prošnje v drugih državah;
  14. narodnost;
  15. etnično ali plemensko pripadnost;
  16. veroizpoved;
  17. pripadnost politični stranki ali organizaciji;
  18. materni jezik;
  19. izobrazba in poklic;
  20. vojaški rok;

21. predkaznovanost;
22. zakonski stan;
23. podatki o ožjih družinskih članih in sorodnikih, ki spremljajo prosilca (OPREDELITI, kateri podatki);
24. podatki o drugih sorodnikih, ki že prebivajo v Republiki Sloveniji (OPREDELITI, kateri podatki);
25. podatki o ožjih družinskih članih, ki živijo v izvorni državi (OPREDELITI, kateri podatki);
26. podatki o družinskih članih, ki živijo izven izvorne države (OPREDELITI, kateri podatki);
27. podatki o družinskih članih mladoletnika brez spremstva (OPREDELITI, kateri podatki);
28. izjava prosilca (OPREDELITI, za kakšno izjavo gre);
29. posebne potrebe ali težave prosilca;

Opomba k točkam 23 do 27: Ni povsem jasno, zakaj predlog v tej določbi uporablja različne izraze za družinske povezave (ožji družinski člani, družinski člani in sorodniki), saj v uvodnih določbah predloga, posebej definira le »družinske člane«, kamor sodijo tudi » drugi sorodniki«.

- (2) Prošnji se priloži tudi fotografija in prstni odtisi prosilca, zajeti na podlagi ___ člena tega zakona v digitalni obliki (OPREDELITI, kje je zakonska podlaga, da se fotografija in prstni odtisi odvzamejo že ob vložitvi prošnje).
- (3) Pristojni organ prosilcu za mednarodno zaščito po uradni dolžnosti določi EMŠO in naslov začasnega prebivališča ter mu izda izkaznico za prosilca.
- (4) Evidenca prosilcev vsebuje naslednje osebne podatke prosilca:
  1. podatke iz prvega odstavka tega člena;
  2. fotografijo iz drugega odstavka tega člena;
  3. prstne odtise iz drugega odstavka tega člena
  4. EMŠO iz tretjega odstavka tega člena;
  5. začasno prebivališče iz tretjega odstavka tega člena;
  6. podatke o izdani izkaznici za prosilca (številka in datum izdaje);
  7. podatke o postavitvi zakonitih zastopnikov in skrbnikov za mladoletne prosilce brez spremstva ter osebno ime, datum in kraj rojstva zakonitega zastopnika oziroma skrbnika
  8. dokumentacijo, ki v okviru izvajanja nalog po tem zakonu nastaja v času od vložitve prošnje za mednarodno zaščito do pravnomočne odločitve in vsebuje podatke o:
    - zdravstveno in psiho-socialnem stanju prosilca v zvezi z nastanitvijo v azilnem domu;
    - vlogah in rešitvah komisije iz tretjega odstavka 86. člena tega zakona;
    - izdanih dovolilnicah za prenočitev zunaj azilnega doma;
    - izvajanju vzdrževalnih del prosilcev v azilnem domu;
    - dostopanju prosilcev do svetovalcev za begunce;
    - vključevanju v sistem šolanja in izobraževanja;
    - pridobitvi delovnega dovoljenja in zaposlitvi;
    - izplačani finančni pomoči v primeru nastanitve na zasebnem naslovu in žepnine v primeru nastanitve v azilnem domu ter odvzemu žepnine;
    - materialni oskrbi prosilca z obleko, obutvijo in sredstvi za osebno higieno.

(5) Ko je sprejeta pravnomočna odločitev o prošnji za priznanje mednarodne zaščite se v evidenco prosilcev vpišejo podatki o vrsti in datumu odločitve, vsi ostali podatki, razen podatkov iz 1., 3., 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena pa se blokirajo in po poteku ___ let nepovratno uničijo (*predlagamo, da natančno preučite in utemeljite, kolikšna je tista časovna omejitev, ki terja hrambo blokiranih podatkov*). Dostop do blokiranih podatkov je dovoljen le pristojnim državnim organom zaradi pregona kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, v drugih primerih, ki so povezani z zagotavljanjem nacionalne varnosti ali ustavne ureditve in so določeni z zakonom, ter na podlagi izrecne privolitve prosilca. Ponovna vložitev prošnje za priznanje mednarodne zaščite šteje kot izrecna privolitev za dostop do blokiranih podatkov.

120. člen
(evidenca oseb, ki jim je priznana mednarodna zaščita)

- (1) Če je prosilcu priznana mednarodna zaščita se pred blokiranjem podatkov iz evidence prosilcev v evidenco oseb, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, prevzamejo podatki iz 1., 3. do 6., 18., 19., 22. do 27. ter 29. točke prvega odstavka tega člena ter podatki iz 2., 4. in 7. točke četrtega odstavka tega člena.
- (2) Evidenca oseb, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, vsebuje:
1. podatke iz prvega odstavka tega člena;
  2. številko, datum izdaje in vrsto izdanega dovoljenja za prebivanje;
  3. naslov stalnega prebivališča;
  4. naslov začasnega prebivališča oziroma prebivališča v Republiki Sloveniji;
  5. številko in datum izdaje potnega lista za begunca oziroma potnega lista za tujca za osebo s subsidiarno zaščito;
  6. dokumentacijo, ki v okviru izvajanja nalog po tem zakonu nastaja v obdobju vključevanja osebe z mednarodno zaščito v slovensko družbo in sicer:
    - osebni integracijski načrt;
    - podatke o izplačilu enkratne denarne pomoči;
    - podatke o vključitvi v sistem socialnega varstva in o prejetih denarnih pomočeh;
    - podatke o vključitvi v sistem zdravstvenega zavarovanja;
    - podatke in poročila o zaposlitvi, dohodkih in drugih prejemkih ter premoženju;
    - podatke o izplačilu denarnega nadomestila za nastanitev na zasebnem naslovu
    - podatke in poročila o obiskovanju tečaja slovenskega jezika in opravljanja preizkusa znanja;
    - podatke in poročila o obiskovanju tečaja spoznavanja slovenske družbe;
    - psiho-socialna poročila v zvezi z nastanitvijo v integracijski hiši,
    - podatke o vključevanju v sistem šolanja in izobraževanja in o pridobljeni izobrazbi v Republiki Sloveniji;
    - postavitev zakonitih zastopnikov in skrbnikov za mladoletne osebe z mednarodno zaščito brez spremstva;
    - izrečene ukrepe glede kršitev hišnega reda integracijske hiše
    - poročila o zdravstvenem stanju, če begunec oziroma oseba s subsidiarno zaščito s tem pisno soglaša.
- (3) Osebni podatki iz evidence oseb, ki jim je bila priznana mednarodna zaščita, se razen podatkov iz 1., 3., 4. in 5. točke prvega odstavka 119. člena tega zakona ob izgubi statusa osebe s priznano mednarodno zaščito blokirajo in v ___ letih od izgube statusa nepovratno uničijo (*predlagamo, da natančno preučite in utemeljite, kolikšna je tista časovna omejitev, ki terja hrambo osebnih podatkov posameznikov, ki jim je mednarodna zaščita prenehala*). Dostop do blokiranih podatkov je dovoljen le pristojnim državnim organom zaradi pregona kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, v drugih primerih, ki so povezani z zagotavljanjem nacionalne varnosti ali ustavne ureditve in so določeni z zakonom, ter na podlagi izrecne privolitve prosilca.

121. člen
(evidenca izdanih listin)

- (1) Evidenca izdanih listin je sestavljena iz štirih delov in sicer iz:
1. evidence izkaznic prosilca, izdanih na podlagi ___ člena tega zakona (v nadaljevanju: evidenca izkaznic)
  2. evidence dovoljenj za prebivanje, izdanih na podlagi ___ člena tega zakona (v nadaljevanju: evidenca dovoljenj za prebivanje);
  3. evidence potnih listov za begunca, izdanih na podlagi ___ člena tega zakona (v nadaljevanju: evidenca potnih listov za begunce);
  4. evidence potnih listov za tujca za osebe s subsidiarno zaščito, izdanih na podlagi ___ člena tega zakona (v nadaljevanju: evidenca potnih listov za tujce).

- (2) Evidenca izkaznic vsebuje naslednje podatke: osebno ime, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, EMŠO, naslov začasnega prebivališča oziroma prebivališča v Republiki Sloveniji in fotografijo prosilca ter številko in datum izdaje izkaznice.
- (3) Evidenca dovoljenj za prebivanje vsebuje naslednje podatke: osebno ime, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, EMŠO, naslov začasnega prebivališča oziroma prebivališča v Republiki Sloveniji in fotografijo imetnika dovoljenja, osebno ime, datum in kraj rojstva zakonitega skrbnika imetnika dovoljenja, serijska številka, datum izdaje dovoljenja, podatki o veljavnosti, vrsti izdanega dovoljenja ter podatke o ukradenih in pogrešanih dovoljenjih, izdanih istemu imetniku.
- (4) Evidenca potnih listov za begunce vsebuje naslednje podatke: osebno ime, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, naslov stalnega in začasnega prebivališča oziroma prebivališča v Republiki Sloveniji, EMŠO, fotografijo ter prstni odtis imetnika potnega lista s podatki o roki in prstu prstnega odtisa, osebno ime, datum in kraj rojstva zakonitega skrbnika imetnika potnega lista, ter številko in datum izdaje odločbe oziroma podatek o vrsti potnega lista, registrski in serijski številki potnega lista, datumu izdaje in veljavnosti potnega lista ter podatke o ukradenih in pogrešanih potnih listih, izdanih istemu imetniku.
- (5) Evidenca potnih listov za tujce vsebuje naslednje podatke: osebno ime, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, naslov stalnega in začasnega prebivališča oziroma prebivališča v Republiki Sloveniji, EMŠO, fotografijo ter prstni odtis imetnika potnega lista s podatki o roki in prstu prstnega odtisa, osebno ime, datum in kraj rojstva zakonitega skrbnika imetnika potnega lista, ter številko in datum izdaje odločbe oziroma podatek o vrsti potnega lista, registrski in serijski številki potnega lista, datumu izdaje in veljavnosti potnega lista ter podatke o ukradenih in pogrešanih potnih listih, izdanih istemu imetniku.

122. člen

(zbiranje, obdelava in posredovanje osebnih podatkov)

- (1) Pristojni organ zbira osebne podatke za vpis v evidence iz prvega odstavka 118. člena tega zakona neposredno od posameznikov, na katere se podatki nanašajo, prič in iz uradnih in drugih zbirk osebnih podatkov. Kadar tako določa ta zakon pristojni organ po uradni dolžnosti sam generira podatke.
- (2) Upravljalci zbirk osebnih podatkov, ki razpolagajo s podatki, ki so potrebni za ugotovitev dejstev v zvezi z vodenjem in odločanjem v postopkih po tem zakonu, so dolžni na podlagi obrazložene pisne zahteve pristojnega organa, brezplačno, najkasneje v roku ___ dni, posredovati zahtevane podatke. Zahteva mora vsebovati navedbo zahtevanih podatkov, pravno podlago za posredovanje, namen njihove uporabe in številko zadeve (gre za povzetek 34.a člena ZUP, ki sicer določa rok za posredovanje osebnih podatkov 15 dni. Glede na potrebe postopkov po ZMZ, boste gotovo našli primeren rok).
- (3) Ministrstvo osebne podatke iz evidenc iz prvega odstavka 118. člena tega zakona lahko posreduje le na obrazloženo pisno zahtevo uporabnika, ki izkaže pravno podlago za pridobitev osebnih podatkov v zakonu ali izrecni pisni privolitvi posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo.
- (4) Pristojni organi morajo vse osebne podatke prosilcev in oseb s priznano mednarodno zaščito še posebej varovati pred organi njegove izvorne države. Za odstranitev osebe, katere prošnja je bila zavrnjena ali zavržena in je bila odrejena njena prisilna odstranitev v izvorno državo, se tujin organom lahko posreduje le osebno ime, datum in kraj rojstva, spol, državljanstvo, podatke o dokumentih, ki jih je izdala izvorna država ter zadnji naslov v tej državi.«

Opomba: Dikcija predloga zakona »po potrebi prstne odtise in fotografije« je povsem neustrezna. Če že, v zakonu natančneje in določneje opredelite te »potrebe« oziroma vsaj naravo teh »potreb«.

Ostale predlagane določbe so bodisi odveč bodisi nesorazmerne (zlasti predlagani četrti odstavek 125. člena (prav vsa obdelava osebnih podatkov mora biti namreč skladna s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov); predlagani 127. člen (že veljavni 11. člen ZVOP-1 je ustrezna pravna podlaga za takšno obdelavo, pri čemer zahteva sklenitev pogodbe o pogodbeni obdelavi – predlagana določba bi torej pomenila nedopusten obid zahtev 11. in 24. člena ZVOP-1) in predlagani 128. člen (trajne hrambe (občutljivih) osebnih podatkov niste utemeljili kot primerne). Seveda dopuščamo možnost, da smo spregledali kakšen vidik, ki je za izvajanje vaših pristojnosti nujen oziroma da smo spregledali kakšno posebnost postopkov v zvezi z mednarodno zaščito, zato smo seveda pripravljene podati mnenje k predlogu, ko ga boste popravili oziroma dopolnili, lahko pa nas tudi pokličete po telefonu na številko 01/230 97 30.

S spoštovanjem,

Informacijski pooblaščenec
Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,
Informacijska pooblaščenka